

PORONIENIE
MARTWE
URODZENIE

TWOJE PRAWA

LILUNEN
by Angelika Starowska

IG @lilunen_pl
oraz
IG @rodzicielski

www.lilunen.pl

OI. URZĄD

ZGŁOSZENIE DO URZĘDU STANU CYWILNEGO

W przypadku, gdy dziecko urodziło się martwe (także poronienie, ponieważ w tym zakresie nie ma rozróżnienia na martwe urodzenie i poronienie – dlatego zawsze pojawi się tutaj adnotacja, że dziecko urodziło się martwe) rodzic może w ciągu 3 dni od sporządzenia przez szpital karty martwego urodzenia zgłosić narodziny dziecka do urzędu stanu cywilnego. Jak najszybciej poinformuj w szpitalu o chęci otrzymania tego dokumentu w celu rejestracji dziecka w USC.

Do rejestracji właściwy będzie urząd ze względu na miejsce martwego urodzenia. Zgłoszenia można dokonać także przez Internet w formie dokumentu elektronicznego (przez skrzynkę ePUAP). Jest to prawo, rodzice nie mają obowiązku dokonania zgłoszenia.

Jeśli nie jest możliwe ustalenie płci dziecka (np. wczesny etap ciąży i brak wyniku badania genetycznego) akt urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe nie zostanie sporządzony. **Konieczna jest znajomość płci.**

AKT URODZENIA Z ADNOTACJĄ O MARTWYM URODZENIU

Potrzebujesz tego dokumentu, aby móc skorzystać z przysługujących Ci praw - otrzymania zasiłku pogrzebowego, skorzystania ze skróconego urlopu macierzyńskiego czy urlopu okolicznościowego.

Aby otrzymać akt urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu konieczna jest znajomość płci dziecka. Jeśli nie jest ona znana - rodzice mogą zlecić przeprowadzenie badania genetycznego.

Badanie genetyczne w celu ustalenia płci jest dobrowolne i przeprowadzane na koszt rodziców dziecka - ok. 400 zł (czasem mimo braku wiedzy o płci dziecka, lekarz wpisuje w kartę tzw. płeć serca); warto także wiedzieć, że badanie genetyczne można przeprowadzić także wówczas, gdy poronienie nastąpiło w domu - konieczne jest wtedy odpowiednie zabezpieczenie materiału genetycznego.

Podczas oczekiwania na wynik badania kobieta powinna przebywać na zwolnieniu lekarskim, które następnie przekształci się w skrócony urlop macierzyński.

LILUNEN

by Angelika Starbrowska

02.

POCHÓWEK

MASZ PRAWO DO POCHÓWKU

Jeśli akt urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu nie został sporządzony, można zwrócić się do lekarza o wystawienie tylko karty zgonu – można wówczas dokonać pochówku, ale bez uzyskania zasiłku.

Jeśli posiadasz akt urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu:

Należy przedstawić akt urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu oraz kartę zgonu – w części przeznaczoną dla administracji wybranego cmentarza. Dokumenty te należy przedstawić także wraz z wnioskiem o wypłatę zasiłku pogrzebowego przez ZUS.

Jeśli nie posiadasz aktu urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu:

Aby dokonać pochówku konieczna jest karta zgonu – w części przeznaczona dla administracji wybranego cmentarza.

POCHÓWEK

01. powiadomienie szpitala o chęci dokonania pochówku

02. karta zgonu (w części przeznaczona dla administracji cmentarza)

03. akt urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu (umożliwia otrzymanie zasiłku pogrzebowego, ale sam pochówek jest możliwy bez tego dokumentu)

04. zasiłek pogrzebowy (wnosi 4.000 zł - należy złożyć wniosek do ZUS w ciągu 12 miesięcy od poronienia/martwego urodzenia) - do wniosku na formularzu Z-12 dołączyć odpis aktu urodzenia dziecka z adnotacją o martwym urodzeniu oraz rachunki potwierdzające poniesienie kosztów pogrzebu

Pochówek dziecka jest prawem rodzica. Nie ma takiego obowiązku.

Powiadom szpital o chęci dokonania pochówku albo o chęci dokonania pochówku oraz rejestracji dziecka w USC.

Jeśli jest znana płeć dziecka - szpital wystawi kartę martwego urodzenia, która będzie podstawą do rejestracji dziecka w USC i otrzymania aktu urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu.

Jeśli płeć nie jest znana i nie zostały przeprowadzone badania genetyczne - możesz uzyskać tylko kartę zgonu, która umożliwia dokonanie pochówku.

03. URLOP MACIERZYŃSKI

SKRÓCONY URLOP MACIERZYŃSKI

Przysługuje kobiecie w przypadku martwego urodzenia (także poronienie, ponieważ w tym zakresie nie ma rozróżnienia poronienia od martwego urodzenia).

Wynosi 8 tygodni tj. 56 dni i liczony jest od dnia martwego urodzenia (lub poronienia).

Wystarczające jest przedłożenie pracodawcy **skróconego odpisu aktu urodzenia dziecka z adnotacją o martwym urodzeniu**. Dla porządku praktykowane jest jednak składanie wniosku o urlop macierzyński (wzór na kolejnej stronie).

Jeśli kobieta przebywała wcześniej na zwolnieniu chorobowym (na czas załatwienia formalności np. oczekiwanie na wyniki badania genetycznego, oczekiwanie na uzyskanie aktu urodzenia dziecka z adnotacją o martwym urodzeniu) to okres ten po dopełnieniu formalności “przekształca się” w okres urlopu macierzyńskiego.

ZASIŁEK MACIERZYŃSKI

Za okres skróconego urlopu macierzyńskiego kobieta otrzymuje zasiłek macierzyński w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku.

WZÓR WNIOSKU

data

Twoje dane (imię i nazwisko, adres,
PESEL)

dane pracodawcy

WNIOSEK O URLOP MACIERZYŃSKI

Na podstawie art. 180¹ Kodeksu pracy, wnoszę o udzielenie urlopu macierzyńskiego w wymiarze 8 tygodni (56 dni) od dnia poronienia/martwego urodzenia tj. od dnia do dnia

.....
podpis

Załącznik:

- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka z adnotacją o martwym urodzeniu

LILUNEN

by Angelika Starbrowska

JEŚLI NIE MASZ PRACODAWCY - ZŁÓŻ WNIOSEK
DO ZUS

PORONIENIE LUB MARTWE URODZENIE NA URLOPIE RODZICIELSKIM LUB WYCHOWAWCZYM

GDY JESTEŚ NA URLOPIE RODZICIELSKIM LUB WYCHOWAWCZYM NA STARSZE DZIECKO

Może się zdarzyć, że do poronienia lub martwego urodzenia dojdzie w czasie przebywania na urlopie rodzicielskim lub wychowawczym, z których korzystasz na starsze dziecko. Często pojawi się wątpliwość czy wówczas także przysługuje prawo do skorzystania ze “skróconego” urlopu macierzyńskiego.

URLOP RODZICIELSKI

Ze “skróconego” urlopu macierzyńskiego możesz skorzystać także, jeśli do poronienia lub martwego urodzenia doszło w czasie przebywania na urlopie rodzicielskim na starsze dziecko.

Zgodnie z aktualnymi przepisami żadna część urlopu rodzicielskiego nie przepadnie. Pamiętaj jednak, że jeśli zdecydujesz się skorzystać ze “skróconego” urlopu macierzyńskiego i przerwiesz tym korzystanie z urlopu rodzicielskiego - powinnaś złożyć wniosek o pozostałą część urlopu rodzicielskiego co najmniej 21 dni przed datą, od której chcesz powrócić na urlop rodzicielski.

URLOP WYCHOWAWCZY

Jeśli do poronienia lub martwego urodzenia doszło w czasie przebywania na urlopie wychowawczym na starsze dziecko - co do zasady urlop wychowawczy trwa dalej (chyba, że z niego zrezygnujesz). Nawet, jeśli urlop wychowawczy trwa dalej możesz złożyć wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego w wymiarze 56 tygodni. Wynika to z tego, że urlop wychowawczy jest “samodzielną” przesłanką prawa do zasiłku macierzyńskiego (obok podlegania pod ubezpieczenie chorobowe).

W tej sytuacji otrzymasz dokładnie ten sam zasiłek macierzyński (w takiej samej wysokości \$ i takim samym wymiarze) tylko zamiast przebywać na urlopie macierzyńskim, przebywasz dalej na urlopie wychowawczym

JAKA JEST RÓŻNICA MIĘDZY URLOPEM MACIERZYŃSKIM A ZASIŁKIEM MACIERZYŃSKIM ZA OKRES URLOPU MACIERZYŃSKIEGO?

Jeśli masz umowę zlecenia lub prowadzisz własną firmę - możesz usłyszeć “nie przysługuje Ci urlop macierzyński, ale przysługuje Ci zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego - o co chodzi? jaka jest różnica?

Urlop macierzyński

Urlop (każdy - także np. urlop wypoczynkowy) przysługuje tylko pracownikom. Jest to po prostu przerwa od świadczenia pracy tj. gdyby nie urlop pracownik nadal miałby obowiązek stawiać się w pracy i być do pracy gotowym.

Zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego

Zasiłek macierzyński przysługuje natomiast zarówno pracownikom, jak i zleceniobiorcom oraz osobom prowadzącym działalność gospodarczą (ci dwaj ostatni o ile opłacają składkę na ubezpieczenie chorobowe). Jest to zatem aspekt finansowy. Pracownik będzie na urlopie macierzyńskim oraz otrzyma zasiłek macierzyński a zleceniobiorca i przedsiębiorca otrzyma tylko zasiłek macierzyński (nie świadczy pracy na rzecz pracodawcy, więc nie potrzebuje urlopu od pracy).

Oznacza to, że nawet jeśli nie przysługuje Ci urlop macierzyński (np. nie jesteś pracownikiem a zleceniobiorcą) - nadal masz prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego.

Zasiłek ten jest pobierany na dokładnie takich samych zasadach, na jakich korzysta się ze “skróconego” urlopu macierzyńskiego.

Możesz go pobierać dokładnie tyle czasu ile trwa “skrócony” urlop macierzyński i otrzymasz taki sam % zasiłku.

04.

URLOP

OKOLICZNOŚCOWY

Przysługuje on w związku z takimi wydarzeniami jak ślub, pogrzeb czy narodziny dziecka **w wymiarze 2 dni.**

W tym konkretnym przypadku będą to **4 dni urlopu** z uwagi na wystąpienie i narodzin dziecka, i pogrzebu dziecka (jeśli zdecydowano się na pochówek).

Jeśli mama korzysta ze skróconego urlopu macierzyńskiego to z urlopu okolicznościowego będzie mógł skorzystać tylko tata dziecka.

Jeśli mama nie korzysta ze skróconego urlopu macierzyńskiego to również może skorzystać z urlopu okolicznościowego.

DLA PRACOWNIKÓW

To uprawnienie przysługuje tylko pracownikom.

Oznacza to, że dla osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia lub prowadzących działalność gospodarczą nie przewidziano odpowiednika tego urlopu.

05. STANDARD OPIEKI

STANDARD OPIEKI OKOŁOPORODOWEJ

czyli rozporządzenie
Ministra Zdrowia
z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie
standardu organizacyjnego opieki
okołoporodowej

A konkretnie pkt XV tego Standardu, który
określa nam **jak powinna wyglądać opieka
nad kobietą w sytuacjach szczególnych.**

Sytuacje szczególne, czyli rozpoznanie
podczas ciąży ciężkiej choroby lub wady
dziecka, poronienie, urodzenie dziecka
martwego, niezdolnego do życia, chorego
lub z wadami wrodzonymi.

Kobiecie należy zapewnić:

- 1) przy przekazywaniu informacji na temat sytuacji położniczej i zdrowotnej matki i jej dziecka osoba sprawująca opiekę jest obowiązana zapewnić kobiecie na jej życzenie czas pozwalający na oswojenie się z informacją, przed udzieleniem szczegółowych wyjaśnień, zanim kobieta będzie współuczestniczyła w procesie dalszego podejmowania decyzji, chyba że dalsze udzielanie świadczeń zdrowotnych jest niezbędne;
- 2) po przekazaniu informacji należy umożliwić kobiecie skorzystanie możliwie szybko z pomocy psychologicznej i kontakt z duchownym jej wyznania oraz wsparcie osób bliskich, zgodnie z życzeniem kobiety;
- 3) kobietę w miarę możliwości nie umieszcza się w sali razem z kobietami w okresie ciąży, bądź w położu, których ciąża zakończyła się urodzeniem zdrowego dziecka;
- 4) kobietę przebywającą w oddziale traktuje się z szacunkiem oraz umożliwia się jej branie udziału w podejmowaniu świadomych decyzji związanych z koniecznym postępowaniem diagnostyczno-terapeutycznym; osoby sprawujące opiekę potrafią nawiązać z nią dobry kontakt słowny i mieć świadomość, jak ważny jest ton rozmowy, ich postawa oraz słowa kierowane do kobiety po utracie dziecka;

LILUNEN

by Angelika Starbrowska

należy zapytać o jej potrzeby i oczekiwania, a informacje w tym zakresie wykorzystać do wspierania podczas pobytu w oddziale; badania i zabiegi wykonuje się w intymnej atmosferze;

5) kobiecie należy umożliwić pożegnanie się ze zmarłym dzieckiem w obecności osób bliskich, jeżeli wyraża taką potrzebę;

6) w celu nawiązania dobrego kontaktu z kobietą osoba sprawująca opiekę oraz inne osoby uczestniczące bezpośrednio w udzielaniu świadczeń zdrowotnych nad kobietą, w szczególności:

- przedstawiają się i wyjaśniają swoją rolę w opiece nad kobietą,
- prezentują spokojną i wzbudzającą zaufanie postawę,
- szanują jej prywatność i poczucie intymności,
- każdorazowo uzyskują zgodę rodzącej na wykonanie zabiegów i badań;

7) kobiecie udziela się wyczerpującej informacji na temat stanu jej zdrowia;

8) kobiecie udziela się także wszelkich informacji zarówno o możliwości uzyskania dalszej pomocy psychologicznej, miejscach i organizacjach udzielających wsparcia osobom w podobnej sytuacji, jak i przysługujących jej prawach;

9) w przypadku zdiagnozowania ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, należy poinformować o możliwości uzyskania dalszej pomocy w ramach opieki paliatywnej i hospicyjnej, przy czym podmiot leczniczy na III poziomie opieki perinatalnej zapewnia dostępność do opieki nad chorym noworodkiem w ramach opieki paliatywnej i hospicyjnej - zgodnie ze wskazaniami medycznymi;

10) kobiecie udziela się wyczerpującej informacji na temat obowiązującego stanu prawnego, w szczególności wynikającego z przepisów o aktach stanu cywilnego, zabezpieczenia społecznego i prawa pracy dotyczącego sytuacji, w jakiej się znalazła, jak również o możliwości pochówku;

11) kobieta otrzymuje opiekę laktacyjną zgodnie z indywidualną sytuacją i zgodnie z aktualną wiedzą na temat laktacji

PORONIENIE

Poronieniem określa się wydalenie lub wydobycie z ustroju matki płodu, który nie oddycha ani nie wykazuje żadnego innego znaku życia, jak czynność serca, tętnienie pępowiny lub wyraźne skurcze mięśni zależnych od woli, o ile nastąpiło to przed upływem 22. tygodnia ciąży (21 tygodni i 7 dni).

MARTWE URODZENIE

Urodzeniem martwym określa się całkowite wydalenie lub wydobycie z ustroju matki płodu, o ile nastąpiło po upływie 22. tygodnia ciąży, który po takim wydaleniu lub wydobyciu nie oddycha ani nie wykazuje żadnego innego znaku życia, jak czynność serca, tętnienie pępowiny lub wyraźne skurcze mięśni zależnych od woli.

- zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania

LILUNEN

by Angelika Starbrowska

OPIEKA POŁOŻNEJ

WIZYTA PATRONAŻOWA PO PORONIENIU LUB MARTWYM URODZENIU

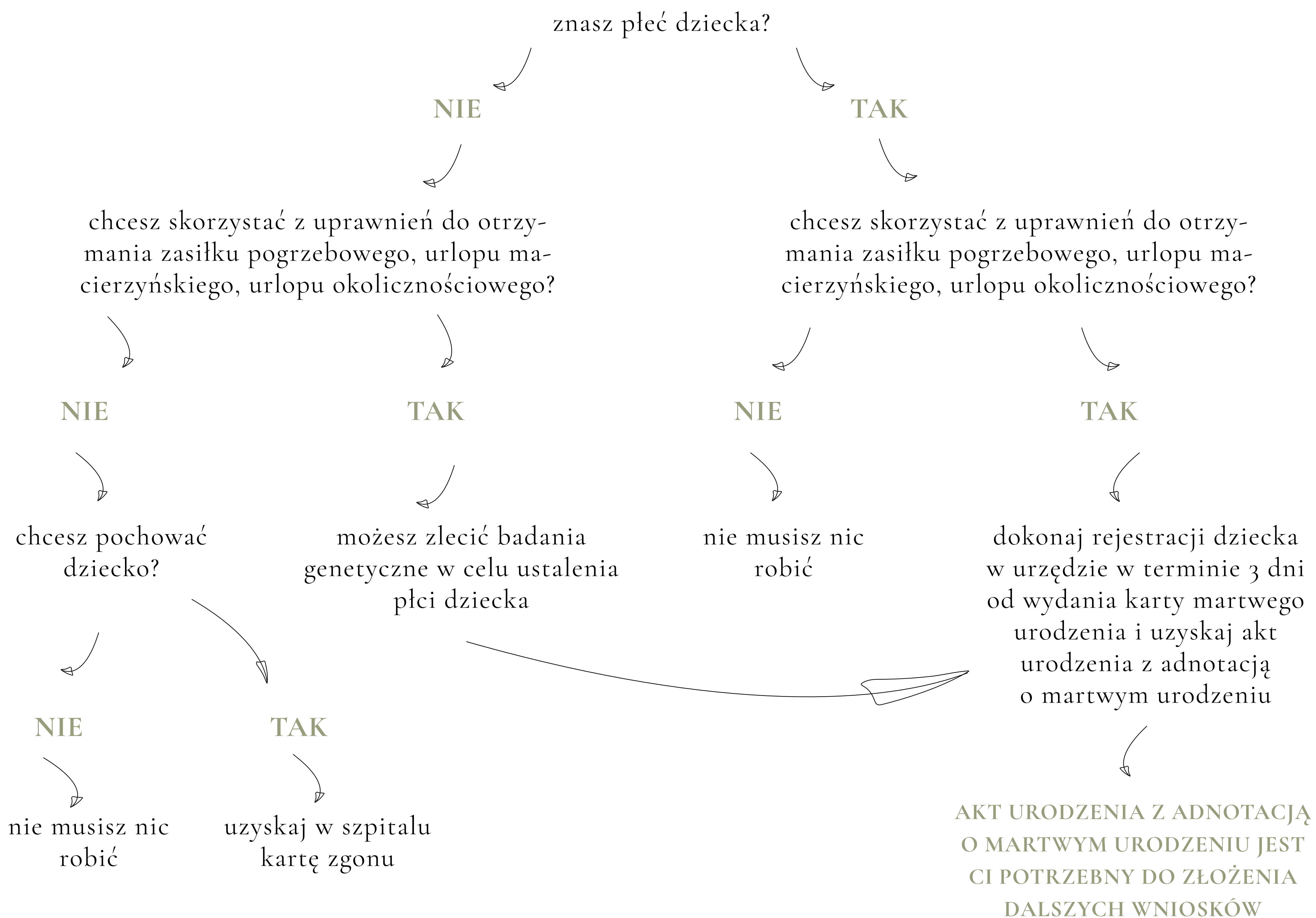
Każdej kobiecie przysługuje opieka położnej POZ (podstawowa opieka zdrowotna). Każda pacjentka ma prawo wyboru zarówno lekarza POZ, pielęgniarki POZ, jak i położnej POZ. Nie ma w tym zakresie rejonizacji, dlatego możliwe jest wybranie osoby “z polecenia”.

Wizyty patronażowe położnej związane są z urodzeniem się dziecka. Obejmują opiekę nad położnicą oraz noworodkiem (kwestie re reguluje omówiony już powyżej Standard opieki okołoporodowej). Trzeba jednak pamiętać, że położna POZ ma także obowiązki wynikające z innego rozporządzenia, a mianowicie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej. A tam znajdziemy informację, że do zadań położnej należy m.in. planowanie, realizacja i ocena opieki pielęgnacyjnej nad kobietą w okresie ciąży, porodu i porożu. **Oznacza to, że również kobieta po poronieniu i martwym urodzeniu ma prawo do opieki położnej.**

06.

PODSUMOWANIE

PORONIENIE LUB MARTWE URODZENIE

Stan prawny: 15.10.2023 r.

Informator został opracowany przez prawniczkę Angelikę Skarbowską. Informacje zawarte w informatorze nie stanowią porady prawnej. Informacje mają charakter ogólny, nie stanowią kompleksowego omówienia przedstawianych zagadnień. Zawsze przed podjęciem decyzji zalecane jest skorzystanie z pomocy profesjonalisty, który udzieli porady w oparciu o indywidualną sytuację.

Informator objęty jest prawami autorskimi.